



ZONDAG 24 OCTOBER.

De prijs der Advertentie is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen vergoest, voor elke plaatsing.

tel van den Russischen gezant. Het gelukte haar zich als onderdanen van den Russischen keizer te doen gelden, en beide sullen dezer dagen Turkye voor immer verlaten, en zich op een Russisch schip naar haar vaderland begeven. (Postants-Z)

ITALIE.
Rome, 5 oct. Volgens het *Diario di Roma* beloopt de bevolking dier stad thans 158,868 zielen; sedert het laatste jaar is zij met ongeveer 4000 zielen vermeerderd. Onder die bevolking telt men 1478 priesters, 2208 monniken, en 1581 nonnen. Sedert 10 jaren is het getal priesters vermeerderd met 39, dat der monniken met 170, en dat der nonnen met 197. (*Pr. St. Z.*)

ENGLAND.

Londen, 20 oct. Thans zijn de benoemingen der nieuwe Engelsche ambassadeurs bij de groote mogendheden officieel bekend gemaakt, en bevestigt het zich dat lord Cowley in die betrekking naar Parijs, lord Stuart de Rothesay naar St. Petersburg, sir Stratford Canning naar Konstantinopel, sir R. Gordon naar Weenen en lord Burghersch naar Berlijn vertrekt.

Lord Cowley zal zich in de eerste dagen der volgende maand op zijnen post begeven.

Graaf de Grey, de nieuwe onderkoning van Ierland, is den 16den dezer met zijne familie te Dublin gearriveerd.

— Sedert de laatste 25 jaren heeft in de Engelsche zeehavens en op de werfden geene zoo groote drukte als tegenwoordig geheerscht. Niet minder dan 30 oorlogsvaartuigen van verschillend kaliber worden tot dadelijke dienst in gereedheid gebragt, ten gevolge van den onzekeren staat der betrekkingen met China en de Vereenigde Staten. Een groot bezwaar doet zich echter in de moeijelijkheid op om bekwame zeelieden voor de dienst der marine te vinden, nit hoofde de meesten de koopvaardijvaart of de dienst der Vereenigde Staten verkiezen, waar de soldij hooger en de behandeling minder gestreng is dan in Engeland. De lords-commissarissen der admiraliteit hebben in alle zeehavens oproepingen doen aanplakken, om in dit gebrek te voorzien, daar zij de gedwongen aanwerving zooveel mogelijk wenschen te vermijden.

— De *Caledonian* (de stoomboot die tijdingen uit 'de Vereenigde Staten moet medebrengen) is gisteren ochtend, ten 7 ure, te Holyhead, geseind. Men wachtte haar in den avond te Liverpool, met berigten uit Noord-Amerika van den 1sten october.

— Tot narigt van den handel strekt, dat sedert eenige weken voor thee verkocht wordt een artikel, dat dien naam niet verdient, zijnde het blad van wilde beesten of iets dergelyks.

Nopens den theehandel verdient het volgende zeer de aandacht:

De *Courier* namelijk zegt: »Berigten uit Java, van juni 11, zijn van meer dan gewoon belang, met betrekking tot de theeplant. Sedert de eerste poging gedaan werd om die plant op Java in te voeren, is de uitslag zoo gelukkig geweest, dat men die poging gestadig hernieuwd heeft. Het daarin geplaatste kapitaal heeft ruim opgeleverd, en de voortduring van den oorlog met China heeft de onderneming zeer begunstigd, daar vele vermogende Chinesche kooplieden, die zich in de kolonie bevinden, door gemis van hunnen gewonen handel, buiten bestaan waren, en daarom theeplantadjen hebben aangelegd. De meening was vrij algemeen, dat binnen weinige jaren de Hollandsche kolonisten met die van het »Hemelsche Rijk" zouden wedijveren in den aanzienlijken aanvoer van thee naar Europa, doch wij hopen dat de Britsche plantadjen in Assam weldra eene aanzienlijke mededinging voor beide zullen ailmaken."

FRANKRIJK.

Parijs, 30 Oct. De regering schijnt in het zekere onderrigt te zijn dat de Turksche expeditie tegen Tunis althans vooreerst geen plaats zal hebben, naardien de Fransche schepen, welke voor die stad kruisten, eerstdaags naar Toulon terug zullen keeren.

— Gisteren en heden is hier weder een aantal depeches wegens de zaken van Spanje publiek gemaakt. Het valt echter bezwaarlijk den inhoud daarvan tot een samenhangend geheel te vormen.

Madrid was, volgens de dépêches, van den 9 tot den 15 rustig gebleven. De generaal *Diego Léon* was in hechtenis genomen en den 15 gefusilleerd. De arrestatiën in de hoofdstad waren niet zoo talrijk als men gezegd had.

Rodil, door *Espartero* tot opperbevelhebber be-
noemd, stond den 16^{den}, met den luitenant-generaal
Lorenzo, aan het hoofd van negen- of tienduizend
man, te Aranda, den marsch naar Vittoria voortzettende.
De generaal *Alcala* was den 17^{den} des avonds te An-
doain, voor *Urbistondo* terugtrekkende, die te Villa-
Franca was, met twaalfhonderd soldaten en een gelijk
getal gewapende vrijwilligers, terwijl de generaal
O'Donnell, na Puente de la Reyna bevestigd te hebben,
zijnen togt naar de Amesceas rigtte, om aanhangers
voor *Maria Christina* te winnen. Vittoria is in goeden
staat van tegenweer; de autoriteiten dier stad hebben
het hoofd van den generaal *Zurbano* op prijs gesteld,
omdat hij zeven voorstanders der beweging ter dood had
laten brengen. *Munagorri* is te Goynza door den
esparterist *El Lorio* ter dood gebragt.

— Te Barcelona heeft de junta van waakzaamheid de goederen verbond verklaard van uitgeweken inwoners, die niet dadelijk derwaarts terug zouden keeren; ook heeft zij het inkomend regt op de granen afgeschaft, twee bataljons vrijwilligers gevormd en van den kapitein-generaal 10,000 geweren afgevorderd.

— Terwijl sommige brieven uit Madrid zeggen, dat men den generaal *Concho* niet heeft kunnen opsporen, beweren andere dat hij gelijktijdig met *Diego León* aldaar is binnen gebragt en aan de nationale militie overgeleverd, nadat *Espartero* geweigerd had hem bij zich te onttangen. Bij *Diego* kon een brief der koningin-weduwe gevonden wezen, waarbij zij hem, tot op hare terugkomst, tot regent van het rijk benoemde. Die brieven zeggen verder, dat vele leden der eerste families tot de deelnemers aan den bewusten aanslag behoord hebben.

De verjaardag van koningin *Isabella* is zeer somber voorbijgegaan. Toen *Bopariero* zijn bezoek van dankwensching bij haar aflegde, zou zij hem vergiffenis voor de misdrijven hebben gerrand, maar deze door hem geweigerd zijn, op grond van den verkeerden indruk dien zulke, soewel op de getrouw gebleven als op de nog in opstand zijnde provinciën maken zou. De nationale garde, die sterk op het straffen der rustverstoorden aandringt, zou zich denkelijk ook ernstig doen gelden, bijaldien aan hare eischen geen gehoor wierd gegeven. Nogtans meende men dat de militairen sommate met groote omzigtigheid te werk zou gaan.

Dertig bataljons zullen in het geheel tegen de in opstand zijnde provincien afgezonden worden. *Espartero* verlaat Madrid niet dan in de hoogste noodzakelijkheid.

Binnslandsehe berigten.

Gravenhage, 24 oct. Heden zijn in appel onder-
scheidene broodbakkers alhier in gevelde oet, ver-
oordeeld geworden door de arrondissements-regtbank,
ter zake van in hunne winkels te liet gebakken brood
verhanden te hebben gehad.

Britenlandsche berigten.

TURKIJE.

Amst., 29 sept. Een buitengewoon geval is de vorige week, de Turken verontrust. Twee Amerikanen zijn uit den harem van een rijken sultaan en hebben de vlucht genomen in het hâ-

— Z. M. heeft de tweede luitenant der infanterie *J. Hage*, van het eerste regiment infanterie, en *J. de Wolff van Westerroode*, van het 10de regiment, overgeplaatst bij het Oostindische leger.

— Men verneemt dat de onlangs uit de Westindiën teruggekomen en thans te Willemsoord liggende korvet *Amphitrite*, met 20 dezer, buiten dienst is gesteld.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 21 oktober.

In deze zitting heeft de tijdelijke voorzitter, de heer *Backer*, aan de vergadering kennis gegeven, dat de heer *Petit*, uit Limburg afgevaardigd, thans den gevorderden eed in handen des konings heeft afgelegd, en dat, daar zijne geloofsbriefen bereids zijn onderzocht en in orde bevonden, hij alsnu zitting kan nemen (De heer *Petit* was werkelijk in de vergadering tegenwoordig).

De commissie, die belast is geweest met het aan Z. M. aanbieden van de lijst der kandidaten voor het voorzitterschap, doet, bij monde van den heer *van Rappard*, haar verslag, waaruit blijkt, dat de koning zich onverwilt met de keuze zou bezig houden.

Is ontvallen een wettelijk besluit, van gisteren, waarbij de heer *E. W. van Dam van Isselt* benoemd wordt tot voorzitter der Kamer, gedurende derzelver tegenwoordige zitting.

Hierop betuigt de heer *Backer* zijnen dank voor de welwillendheid en medewerking, die hij, gedurende de afgelopen belangrijke zitting, van de Kamer heeft ondervonden, en geeft hij zijne betrekking aan zijnen nieuw benoemden opvolger over.

De heer *van Dam van Isselt* aanvaardt het voorzitterschap met de volgende aanspraak.

» **Edel Moeder Heeren!**

» Het eertolfe, vertrouwen, dat U. Ed. Mog. in mij hebben gesteld, is door de keuze des konings bekrachtigd, en alzoo is mij de onderscheiding te beurt gevallen van in deze aanzienlijke vergadering den voorzitters-stoel te mogen bekleeden.

» Gedurende twaalf achtereenvolgende jaren had ik zitting in deze raadzaal en nam ik deel aan hoogst gewichtige beraadslagingen. Ik mag het dus niet ontveinszen, U. Ed. Mog. Heeren, dat het een streelend gevoel is voor mijn hart, in deze mijne benoeming tot uwen voorzitter een blijk te mogen zoeken van goedkeuring, die mij ten spoorslag zal verstrekken om voort te gaan op den weg, dien ik steeds bewandeld heb.

» Wij hebben jaren doorleefd van kommer en zorgen, die de welvaart des vaderlands hebben ondermijnd. Thans is er een nieuw tijdperk aangebroken; een tijdperk van wederopbouw en herstel.

» Uit de aankondiging der wetsontwerpen, die ons zullen worden aangeboden, blijkt de zucht der regering om het ontbrekende aan te vullen, om het gebrekkige te herstellen, en gewichtig zullen de werkzaamheden zijn, welke U. Ed. Mog. in deze zitting wachten.

» Door de striktste naleving der grondwet; door de wezenlijke befrachting van het algemeen overleg; door waarheid en door wederzijdsch vertrouwen tusschen de regering en de Staten-Generaal, zullen de belangen worden bevorderd van het Nederlandsche volk, dat, te midden van zooveel onrust en beroeringen, in andere landen zoo heerlijk heeft uitgeblonken door standvastige trouw aan het wettig gezag, door gematigdheid en door eerbied voor orde en wet, die de hechtste grondzuil is van de burgerlijke vrijheid.

» In mijne betrekking, uit al mijn vermogen, met U. Ed. Mog. mede te werken aan de bevestiging van het welzijn des vaderlands, zal steeds mijn lust en mijn streven zijn.

» Ik zal mijne beste pogingen aanwenden, om, bij het inruimen van deze plaats aan mijnen opvolger, van U. Ed. Mog. de getuigenis te verwerven, dat ik bij de vervulling der verplichtingen, welke mij thans zijn opgelegd, aan geene andere aanspraak gehoor heb gegeven dan aan die der strengste regtvaardigheid, en dat ik geen ander richtsnoer heb gehad bij de leiding onzer vergaderingen dan de grondwet en ons reglement van orde.

» Mij op uwe welwillende hulp en medewerking verlatende, Edel Mog. Heeren! aanvaard ik het voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Op het voorstel van den heer *Luzac*, wordt besloten deze aanspraak te doen drukken.

Wordt gelezen eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, waarbij aan de vergadering worden toegezonden de missives van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, nopens de herziening van den rooster van aftreding der leden van de Kamer, die uit deze beide gewesten zijn afgevaardigd. De minister deelt daarbij mede, dat de regering deze zaak beschouwt als tot de competentie der Kamer te behooren, en dat zij

derhalve het door de vergadering dienaangaande te nemen besluit te gemoet ziet. — Wordt besloten deze stukken in handen te stellen der commissie, welke belast is met de herziening van het reglement van orde der Kamer en die zamengesteld is uit de heeren: *van Rappard*, *Luzac*, *van Akerlaken*, *Snouck Hurgronje* en *Star Busman*.

De voorzitter benoemt twee commissiën, als: eene tot de verzoekschriften voor de tegenwoordige zitting, die bestaan zal uit de heeren *Schooneveld*, *van Rosenthal*, *Uytwerf Sterling*, *van Ryckevorsel* en *Michiels van Verduynen*. De tweede commissie wordt belast, om een ontwerp van adres, in antwoord op de troourede, aan de Kamer voor te stellen. Dezelve wordt zamengesteld uit de heeren *Backer*, *van Nes*, *Bruce*, *de Man* en *van Goltstein*. De laatste commissie zal zich onverwilt met de vervulling der haar opgelegde taak bezig houden.

Eindelijk wordt overgegaan tot de samenstelling der afdelingen voor de maand oktober. Er worden tot derzelver voorzitters en onder-voorzitters benoemd, de heeren: 1ste afdeling *van Akerlaken* en *Backer*; 2de afdeling *van Goltstein* en *van Nes*; 3de afdeling *Luzac* en *Luyben*; 4de afdeling *van Rappard* en *Rengers*, en 5de afdeling *Gevers* en *Tromp*.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden. *†'s Gravenhage, 22 oct.* » Een paar correspondentie-artikels uit 's Gravenhage, voorkomende in het *Journal du Limbourg* hebben hier bijzonder de aandacht getrokken en veel opziens gebaard. Men herkende terstond eene meer dan gewone pen, en ging aan het gissen naar den schrijver. Sommigen hielden een vreemden gezant voor den schuldige, anderen beweerden dat de artikels afkomstig waren van een oud lid onzer diplomatie, die reeds meer harde waarheden had ingeprikt. Wat hiervan zij, de bijtende regelen hebben veel indruk gemaakt, vooral op hen die er in worden genoemd. In den grond vond iedereen de aanmerkingen juist, ofschoon de eene hier, de andere daar wat overdreven; niemand die ze niet met veel gretigheid las. Zij hebben het Limburgsche blad plotseling in trek gebragt en ten schrik gemaakt voor allen, die zich niet zeer zuiver gevoelen. Dezen is het natuurlijk hoogst onwelkom, dat nu ook het buitenland hen van hunne min-schoone zijde leert kennen.

» Volgens eenige dagbladen zou er kwestie geweest zijn van den heer *RAUD* als minister van buitenlandsche zaken; ik kan u verzekeren dat hieraan nimmer gedacht is en ook waarschijnlijk nooit gedacht zal worden. Daar er door sommigen beweerd wordt dat de heer *VAN KAT-TENDIJK* het met zijne portefeuille ernstig schijnt te willen opnemen, zoo is men zeer nieuwsgierig naar zijne eerste stappen. Er wordt gezegd dat hij eenige veranderingen in het personeel voor heeft.

— De *Amsterdamsche Courant* van heden vermeldt, onder andere bijzonderheden wegens verbeteringen en verfraaiingen, met welke men zich in de hoofdstad bezig houdt, dat het ruim, door het afbreken der oude beurs ontstaan, een nieuw plein zal vormen, omgeven door eenen lagen ringmuur tot steun van het verheven liggend plein: dat daar voor, over het Rokin, eene ruime brug gemaakt wordt, en dat het plan bestaat om bezijden deze brug, op het plein, een kolossaal standbeeld van den schilder *Rembrandt* op te rigten, die, in 1606 op eene molenaarshoeve nabij Leyden geboren, te Amsterdam de kunst beoefend heeft, en aldaar in 1674 is overleden.

Nijmegen, 20 oct. Naar men verneemt is op gisteren, bij gelegenheid van het stormachtige weder, het schip van den Haagschen beurlman *A. Beversluis*, te Delfshaven, met deszelfs geheele lading, bestaande grootendeels in zout en wit, alsmede in eenige kisten geweren, bestemd voor 's rijke majesteit te Delft, gezonken. Met veel moeite is het mogen gelukken, zijn huisgezin benevens den knecht, welke laatste bij die gelegenheid zwaar moet zijn gewond, te redden en aan de golven te ontrukken.

Harderwijk, 20 oct. Heden zal van hier te water naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement, sterk 40 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den luitenant-kolonel *van Bihl*, vergezeld van de tweede luitenanten der infanterie *W. Verster*, *F. G. Beckman*, *P. G. A. Anemaet*, *C. M. H. Kroeze* en *G. E. Tolsma*, van de kavallerie, alsmede de officieren van gezondheid *G. A. Hogenraad* en *Bensing*, om aldaar aan boord van het schip *Europa* te worden geëmbareerd, en, na de kust van Guinea te hebben aangedaan en negerrekruten te hebben ingenomen, naar Java te worden overgevoerd.

Den 21sten dezer vertrekt nog naar Hellevoetsluis een

detachement, sterk 60 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den kapitein *J. F. Essers*, door de 2de luitenanten *C. F. de Lannoy*, *J. Hagen*, *J. F. de Wolff*, en de officieren van gezondheid *P. Bleeker* en *J. Honig*, om aan boord van het de *Prins van Oranje* naar Java te worden gevoerd.

Mengelwerk.

Associatie.

Herhaaldelijk werd ons reeds van politieke gesproken; men beoogde in Nederland iets op te gelijk in Engeland gebruikelijk is. Eene vereeniging bereiking van een wettig staatkundig doel. Terdering van constitutionelen zin, ter erlanging van constitutionele waarborgen. Deze veelvuldigen van lende zijden te kunnen gegeven zucht schijnt aanteenomen sedert de laatste houding der Kamer rolwisselingen in den jongsten tijd opgemerkt. als hadden velen de hoop opgegeven om bij het verkiezingstelsel de Kamer met meer kiem te treden ten behoeve van een verbeterd regeren en spaarzaamer bestuur. Wat theoretische bezochten niet vermogten, schijnt het ontwaren van de meer toenemende verwarring en de steeds verdruk der lasten te weeg te hebben gebragt. Men vroedt het belang van nationale medewerking, thans naar middelen uit om dezelve deelachtig den. *Associatie*, was een denkbeeld dat bij opkwam. Gemeenschappelijke werking en onderter bereiking van het doel. Geringe geldelijke gen, tot oprigting of ondersteuning van dag- of bladen ter inlichting en aanwakkering des vergaderingen, adressen of petitiën werden in omging genomen. Wat echter in Engeland wettig verod is, is het niet in Nederland. Geregelde vergaderen van meer dan twintig personen behoeven er bij bewilling. Men zou derhalve de vergaderingen beneden dit getal moeten beperken. Eenheid ware aan te brengen, door onbepaalde magtiging van leden van dezelve tot eene vergadering der tweede en zoo vervolgens; daarbij wierd de *associatie*, de wet die zonder bijzondere inwilliging van vermeden. Terwijl in de geldelijke behoefte zou worden voorzien door geheel vrijwillige en onbebijdragen, zonder eenige bestemming van doel tot beschikking der eerste provinciale vergadering. Zoo zou er verband en samenwerking kunnen zoo zou het nut van vergaderingen te bereiken zonder in botsing te komen met de bestaande wet.

Voor de verschillende vergaderingen of vertak ware een gemeenschappelijk hoofddoel verbindnoeg. Zoodanig algemeen hoofddoel zou zelfs ver schijnen boven eene bepaling van verschillende punt want hoe meer punten hoe minder eenstemmighet. Stelde men nu als gemeenschappelijk hoofddoel erlanging van Regtstreeksche Verkiezingen, op de gelijk de verschillende politieke bladen en tijds die hadden goedgestemd, dan schijnt de bereiking van op de aangestipte wijze aanmerkelijk te worden bevorderd; terwijl de natie, eenmaal in zit van de bedoelde Regtstreeksche Verkiezingen gewenschte medewerking tot het staatsbeheer onben erlangd.

Dichtregelen, toegewijd aan onze tegenwoordigers, welke tegen begrootingen hebben gestemd.

(Ingezonden.)

Wie volk en vorst bemint, wie orde en wetten
Brengt u d'opregtsten dank, voortreffelijke mannen
Wier stemmen, niet door dwang, lat magtloos

Vol fierheid en vol kracht de voorgestelde plannen
Bestreden — tot geluk van ons en 't nageslacht
Al mogt uwe energie geen wenschlijk doel erlangen
Zij blonk toch luisterrijk in d'algemeenheid
En zal, geen goud, ó neen! maar Neêderland

Den lof van 't gansche volk, dat u gedenkt
Als 't bidt voor land en vorst, en om een tot

Aan den Heer H. BERAN
St. Michiels-Gen

Naar ik verneem, mijnheer, hebt gij aan het
delsblad een artikel gezonden, waarin gij u
zachtst woord te gebruiken — aan verregaande

Processen-verbaal van de beraadslagingen
der Afdeelingen over de elf wets-
ontwerpen tot vaststelling der
tien hoofdstukken van de be-
grooting voor 1842 en 1843,
en der onvoorziene uit-
gaven gedurende de-
zelfde jaren.

(Vervolg van n°. 208.)

VIERDE AFDEELING.

Bij de overweging van het VIIIste hoofdstuk, litt. A., *marine*, is al dadelijk in het oog gevallen, dat de optrek van de posten, voorkomende onder *a*, *b*, *d* en *e*, eene voor die onderwerpen aanzienlijke verhooging aanbiedt.

Immers, volgens de nevensstaande kolom, is voor 1841 voor dezelfde uitgaven f 98,627.40 geraamd, en voor de beide volgende dienstjaren wordt daarvoor f 105,444.80 uitgetrokken.

Het doet der afdeeling leet, ook bij dit departement die strekking tot verhooging van bureau-traktementen te ontwaren, en zij moet haar verlangen te kennen geven, dat in dezen de begroting des vorigen jaars niet worde overschreden.

Uitgaande van het gezegde des ministers, dat het ook hem toescheen dat de administratieve inrigting in de drie departementen stoffe tot bezuiniging zonde kunnen opleveren, en dat zulks een punt van bijzonder onderzoek zoude uitmaken, had men zich geleid daarvan gunstige resultaten te vernemen, — doch ook hier is men in zijne verwachting te leun gesteld.

De aanvraag voor dagloonen op de werven heeft slechts eene kleine vermindering ondergaan, doch te onbeduidend om de vermeende onevenredigheid tusschen die geraamde behoeften en den aanbouw van vaartuigen te herstellen.

Indien men meerder van het geheel bedrag der begroting tot de eigenlijke *marine* besteedde, dat is voor volledige aanvulling der magazijnen van uitrusting; uitbreiding van zee-artillerie, vestiging van den matrozenstand, verbetering van constructie, kortom aanmoediging en uitbreiding van de navale magt, dan gewisselijk zoude het cijfer geene tegenspraak ontmoeten.

Het behoorde zoo tot het eigenaardige van het Nederlandsch volkskarakter, dat hare *marine* zich door superioriteit in inrigting, uitrusting en verdediging onderscheide, en alzoo daardoor herstelle, wat anderen in aantal haar overtreffen.

De Staten Generaal zullen dus wel naar den volkszin handelen, door in dezen met klein van redenen op herstel en verbetering aan te dringen.

Het oog gevestigd op onze al meer en meer zich uitbreidende scheepvaart, gedachtig aan de groote belangen van onzen handel, doordrongen van het hooge gewicht van onze zich steeds meer en meer ontwikkelende Overzeesche bezittingen, zullen er wel geene vroegere herinneringen aan alouden roem en heldendaden noodig zijn, om het vaderlandsch gevoel op te wekken tot het provoceren van maatregelen om de navale magt uit hare sluimering te doen ontwaken.

Doch ook daartoe moet een goed loodswezen de hand leenen; en ook dit gedeelte van het maritime wezen verschaft bezorgdheid, vordert voorziening.

Het ligt niet in het bereik van deze vergadering om met kennis van zaken hare denkbeelden deswege te ontvouwen. Ja, zij zou zelfs huiveren, de meermalen gemaakte bezwaren te herhalen, indien niet de dagelijkse klagten van zeevarenden het haar ten pligt maakten om op dit onderwerp terug te komen.

Zij doet de vraag, of de erkende ondoelmatigheid der inrigting ook kan gelegen zijn in de daadzaak, dat de loodsen, allen lands-ambtenaren zijnde, minder drijfveer gevoelen om zeevaarts te steunen dan wanneer de stormen haar buitengaats moesten doen verkeerren, om de te huis komenden ten gids te verstrekken?

De loodsen op zich zelve staande, onder een streng toezigt gesteld, en daardoor verlevendiging der concurrentie onderling, komt der afdeeling als eene zich aanbevelende verandering voor.

Het hoofdstuk *koloniën*, of liever bureaux tot dat departement behoorende, gaf geene stof tot aanmerkingen. Doch het verlevendigde de vraag, vroeger over de verrekening eener vrij aanzienlijke som, tusschen *marine* en *koloniën* openstaande, in het midden gebracht.

Eene volledige toelichting daaromtrent zal de afdeeling te gemoet zien.

Eenige leden der afdeeling vermeenen, alvorens tot de eigenlijke behandeling van het IXde hoofdstuk, *financiën*, over te gaan, de zinsnede, voorkomende op

pag. 6 van des ministers redevoering, niet met stilzwijgen te mogen voorbijzien, omdat zij daarin eene toepassing op de loopende dienst meenen te ontwaren, waartoe de fondsen, volgens de wet van 27 december 1840 te gelde te maken, niet zijn bestemd.

Om in de voldoening des ministers te kunnen deelen, zouden zij meerdere inlichting behoeven en bepaaldelijk behooren kennis te dragen van het bedrag der uitgaven en vereveningen van den zoogenaamden achterstand, welke uit de inkomsten van de loopende dienst zouden zijn bestreden, en waardoor zich het vooruitsigt zonde openen, dat men het geheel der aangevraagde fondsen niet zal behoeven.

Andere leden vermeenen in des ministers woorden niets anders te vinden, dan eem te kennen geven dat alle vorderingen, hoe ook genaamd, gedurende het loopende jaar ingekomen, uit de in kas zijnde gelden zijn voldaan geworden, zonder de nieuwe 5 pCt. werkelijke schuld aan te spreken, doch met tijdelijk gebruik van nieuw schatkist-papier, uitsluitend bestemd om in de kassa-behoefte van het oogenblik te voorzien.

Indien de aangehaalde zinsnede in die beteekenis moet worden verstaan, dan deelen die leden in des ministers voldoening, omdat zij het eene gunstige omstandigheid achten, dat met zoo vele te doene betalingen en beperkten kassa-staat, in alles is kunnen voorzien worden, zonder toevlugt tot leening te nemen en alzoo renten uit te sparen.

De afdeeling, alsnu overgaande tot de overweging des eersten onderdeels der begroting, vermeent als beginsel te mogen aannemen, dat de sommen, welke alhier als rentebetalingen gevraagd worden, als een *maximum* van kredietgeving zijn te beschouwen, en dus geene bepaalde aanwijzing behelzen van hetgeen werkelijk zal besteed worden.

Zij vermeent deze stelling vooral daarom op den voorgrond te moeten stellen, vermits zoo wel de raming in dezen over 1842, maar vooral die over 1843, in verband staat tot aflossingen, opneming van gelden en inkoop van schuld, welke later bij de wet zullen moeten geregeld worden of afhankelijk zijn van te geven openingen. Men denke slechts aan de berekening, sub onderdeel *c* vermeld, veronderstellende uitgifte van 15 millioen gulden, terwijl de 12 millioen, zonder nadere aanwijzing van noodzakelijkheid, niet overschreden kunnen worden, en bij de raming, voorkomende onder §§ *f* en *g* dezer afdeeling, is reeds op eene later bij de wet vast te stellen aflossing gerekend.

Voor renten van de opgenomen kapitalen, dienatigt tot droogmaking van de *Haarlemmermeer*, wordt niet gebragt, waarschijnlijk omdat men, getrouw aan hetgeen verleden jaar is gezegd geworden, dezelve van het kapitaal zal afschrijven. Het rijk inmiddels deze leening gegarandeerd hebbende, is het der afdeeling van belang voorgekomen, om met het beloop der reeds opgenomene gelden te worden bekend gemaakt, onder verdere vermelding wat daarvan voor renten en huizen voor de kanaal- en dijkwerken is besteed.

De meerderheid der afdeeling vermeent bij de raming voor pensioenen te moeten doen aanteekenen, dat zij het drukken der stukken zal afwachten, alvorens zich met de bijzonderheden van die belangrijke uitgaaf in te laten.

Bij de voortzetting van het onderzoek is het voorgekomen, dat de kosten, onder de derde afdeeling uitgetrokken, eene vermindering aanwijken, welke evenwel vervalt, immers betwijfeld moet worden, wanneer men er op let, dat de post van f 31,600 van het syndicaat is overgenomen voor bezoldigingen van bij de afdeeling beambten, waarvan slechts een gedeelte tot het departement van financiën is overgegaan, zoodat de vergelijking van de volle som onjuist is en niet ten gevolgtrekking kan leiden.

Men heeft dit alléén willen opmerken om de algemeen gemaakte bedenking wegens de bij de departementen van algemeen bestuur bestaande neiging tot verhooging ook alhier te doen uitkomen, en waarvan men in de meerdere aanvraag voor bureau- en lokale behoeften de verdere toepassing aantreft; terwijl vrees voor eenen strengen en langdurigen winter de behoefte voor brandstoffen deed verdubbelen, immers die posten tot f 9000 opvoerde, tegen welke vermeerdering de afdeeling zich moet kanten.

De globale som van f 100,000, voor de vierde afdeeling geraamd (eene uitgaaf waarin vroeger door het syndicaat werd voorzien), wordt, als zogenoemd toegelicht, zonder meerdere uiteenzetting niet aanneembaar.

Overigens zou de afdeeling gaarne de navolgende vragen beantwoord zien:

Waar toe strekken de gelden, door makelaars of parti-

cultieren aan de bureaux van het grootboek voor af- en overschrijvingen betaald wordende?

Hoeveel is het middelbaar jaarlijksch bedrag en op wat wijze worden die gelden verantwoord? Hoeveel ambtenaren zijn aan die administratie verbonden en wat is de bezoldiging van elk derzelve?

Het rijks-kassierschap, waarvoor, zonder aanvoering van gronden, eene verhooging van f 18,000 wordt gevraagd, deed den weusch verlevendigen, dat die instelling eene andere rigting bekomme en in allen gevallen niet opgedragen blijve aan den minister van financiën, die thans ordonnateur en kassier te gelijk is.

De kosten, voor het muntwezen uitgetrokken, zonden, als weinig van vroegere begrootingen afwijkende, met alilwijzen kunnen worden voorbijgezien; edoch, dewijl zij in betrekking staan tot eene hoogst belangrijke gelegenheid, dat is de hermanting van de oude geldspeciën, acht men het alhier de geschikte plaats, om op de verwezenlijking van herhaalde toezegging aan te dringen.

Reeds, was bij de wet van 1816 de behoefte aan een muntstelsel erkend, en later werden 12 miljoen aangewezen, om de voorgenomene hermanting te verwezenlijken.

Op den 22sten maart 1839 kwam eene wet tot stand, waarvan alles aanduidt dat het nu ernst ware de hermanting aan te vangen en voort te zetten; nu zijn wij derdehalfjaar gevorderd, en ook die wet is onuitgevoerd gebleven.

Het is inmiddels eene daadzaak, dat uitstel de kwaal verergert en de kosten of het verlies vermeerdert.

De afdeeling verlangt dus eene afdoende beantwoording der vraag, welk plan in dezen door de regering zal worden gevolgd en wanneer ongeveer de oude, bijna onkenbare geldspeciën door nieuwe zullen zijn vervangen?

Beraadslagende over het totaal, voor administratie en perceptie-kosten aangevraagd, vermeen eenige leden op derzelver vermindering te moeten aandringen.

Zij beschouwen het heiliger van ambtenaren voor aanmerkelijke inkrimping vatbaar, en kunnen derhalve de voorgedragene verhooging niet toestemmen.

Het komt hun geschikt voor, te dezer plaats te herhalen hetgeen bij het Vde hoofdstuk is gezegd, opzigtens het ondoelmatige om den gouverneurs het beheer van 's rijks belastingen voortdurend op te dragen; veronderstellende tevens dat uit de afscheiding van dien werkring almede eenige bezuiniging zou zijn te verkrijgen.

Andere leden, deelen in den wensch der afscheiding van het burgerlijk bestuur des gouverneurs van dat der belastingen, vermeen, na de inlichtingen, bij de voorgaande begrooting ontvangen, dat de administratie- en perceptie-kosten, bij behoud van het tegenwoordige belastingstelsel, voor weinige bezuinigingen vatbaar zijn; doch wanneer men een ander belastingstelsel wilde volgen, dat minder toezigt vereischte, dan zouden de geraamde kosten aanmerkelijk kunnen worden ingekort.

Alhoewel de post van inspecteur-generaal der loterij is ingetrokken, biedt de tiende afdeeling verhooging aan, in stede van verwachte vermindering.

Bij de beoordeeling van het 11de onderdeel, wordt door twee leden de aanmerking gemaakt, dat de inrigting der postkantoren veel te omslagtig is, en door een kleiner getal beambten zou kunnen worden bediend.

De meerderheid der afdeeling kan in dit gevoelen niet deelen, vreezende, dat, bij elke verandering, de zaak, die nu goed schijnt te loopen, zal verminderen.

Meer algemeen dacht men over het misbruik dat er van de vrijdommen werd gemaakt, en waaromtrent eenige voorziening noodzakelijk schijnt.

Men acht het ook min gepast om den directeuren van den brievenpost het uitgeven van nieuws- en andere bladen te veroorloven.

Hoe dikwerf de paardenposterij bij de Staten-Generaal ter sprake kwam is moeilijk te bepalen; dat die inrigting anti-nationaal is, vordert geen betoog; en dat de minister twee jaren geleden verklaarde dat de wet in gereedheid was, is eene waarheid.

Men vertrouwt, dat eens eindelijk aan de bedenkingen gehoor zal worden gegeven, en bij de eerstvolgende bijeenkomst eene verbeterde wet aan de Kamer zal worden aangeboden.

Het domein-beheer, voorkomende onder de 13de afdeeling, is, volgens veler meening, kostbaar en ondoelmatig, en vordert voor administratie eene uitgaaf van 35 ten honderd. Op zich zelf redens genoeg om den spoedigsten verkoop aan te raden, doch nog aannemelijker, wanneer men vermindering van 5 pCts. rente gevende schuld daarmee in verband brengt.

Bij de renteberekening der domein-lornten wordt over twee jaren slechts eene kapitale vermindering van 74 ton gouds verondersteld; zoodat men betwijfelt of krachtadige voortzetting der domein-verkoop wel de meening zij; welke twijfel versterkt wordt indien men acht geeft op de overdroevens taxatiën welke het domein aan hare goederen geeft.

De afdeeling verlangt eenen staat te bekomen van alle de verkoopbare domeinen, provincies-gewijze ingerigt en zoo beknopt mogelijk aangeduid, met opgaaf tevens van den waarschijnlijksten aanvang, voortgang en afloop der verkooppingen.

Wat verstaat men onder kosten van cultuur en verbetering; waar zullen die worden te koste gelegd, en welke onveranderlijke lasten zijn uit de geraamde f 66,000 te rekken?

Eenige leden achten de som, voor proceskosten uitgegeven, wel te hoog, en vermeen daaruit te mogen rekken, dat men wil voortgaan, om voor alle weinig be-

duidende vorderingen met proces te dreigen en daarvoor als het ware zich in het besit van questieuse eigendommen te stellen.

Nadat men ruim 26 jaren de bepalingen van het keizerlijk decreet van 2 februari 1809 had geëerbiedigd, is men in den verleden jare daarop teruggekomen en wordt de volle betaling van de cijnsen en erfpachten gevorderd; en, hoe onbillijk dit ook zijn moge, gelukt de maatregel, omdat de kosten van verzet tot toegeven noodzakem.

Men acht het niet onnut deze daadzaak onder de aandacht des ministers te brengen.

Waarom wordt onder 5e voor pensioenen geraamd, terwijl men die elders in derzelver geheel meende aan te treffen?

Ten laatste geeft men het verlangen te kennen om duidelijke aanwijzing van de ouderdeelen der verpachtingen, onder artikel 8 en 9 aangewezen, met verdere teregijwing, hoeveel alsnog ten laste, na voldoening der gevraagde sommen, zal overblijven.

(Vervolg hierna)

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 15 tot en met 21 oktober.

Gehuwd: D. van der Vliet met G. A. Bisschop. — J. Esfelt met J. Bodt.

Bevallens: M. H. Heakes, geb. Brugière, Z. — G. Leb-blok, geb. Markus, Z. — G. VVigman, geb. Siettering, Z. — D. Penning, geb. van Scharenburg, Z. — H. Duytsch, geb. Rutten, Z. — C. Derksen, geb. Paton, Z. — M. C. Hijnkamp, geb. Nusink, Z. — M. C. Klaassen, geb. Reinsch, Z. — P. Roza, geb. Thijssen, D.

Overledens: W. Teunissen, wednawaar van J. C. van Rijsewijk, 77 j. 2 m. — Doodgeb. D. van A. Smit en D. Elshoff. — E. van Houten, echtgenoot van J. Dork, 89 j. — C. G. Hegen, huisvr. van G. P. H. Coürent, 27 j. — H. Mendel, huisvr. van S. Gompens, 36 j.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: W. Kamps met H. Bonenkamp. — P. A. Enters met J. W. Peters.

Bevallens: T. Vos, geb. Scheers, D. — C. Jaski, geb. Scheepens, Z. — J. Janssen, geb. Ravensteijn, Z. — E. Brouwers, geb. Smits, Z. — A. H. Courbois, geb. van Uift, D. — A. L. Bender, geb. Nieden, Z. — A. van de Loo, geb. Konings, D. — N. P. Scheers, geb. van Andel, Z. — J. Kaspers, geb. de Leeuw, D. — A. Hesselings, geb. Bavel, D. — M. C. Tissot van Patot, geb. Reijnen, D. — E. Faasen, geb. Tijssen, Z.

Overledens: J. C. T. van der Gheijn, 29 j. — M. van Ewijk, geb. Jansen, 84 j. — G. Meijer, geb. Jacobs, 46 j. — M. de VVilde, geb. Borsel, 43 j. — S. G. Maessen, 3 m. — P. Leenderis, 59 j. — J. Hoenselaar, 75 j. — H. J. Schmidlin, 10 m. — J. M. de Zwart, 18 j.

TE EUTRICH:

Gehuwd: J. Wensink met M. Emond.

Bevallens: G. Vermijnen, geb. van Gorkom, Z. — G. Lammers, geb. Schut, D. — H. VVigman, Z. — L. Poesse, geb. Denneboom, Z. — E. Greven, geb. Bushof, Z. — F. Blommers, geb. Eijlenberg, Z. — G. Brakkenie, geb. Lobbers, D. — L. Keizer, geb. ten Have, Z. — W. Sievers, geb. Dijkerman, Z. — H. Harmsen, geb. Martens, D.

Overledens: Doodgeb. D. van F. J. Veenink en J. S. Gijse. — H. Scheepers, 56 j. — G. Roelofsens, 9 j. — J. H. Knol, 2 j. 6 m. — J. Voskamp, 1 j.

TE TIEL:

Gehuwd: P. D. H. Diepenbach met J. M. Remiens. — M. VVennekes met J. van Doesburg.

Bevallens: W. van Mourik, geb. Borman, Z. — H. C. Kuijtjes, geb. van den Berg, D. — A. C. Verkerk, Z. — P. Kramer, geb. Kievit, Z. — G. van Son, D.

Overledens: C. W. van Uden, 7 w. — R. H. Moll, 11 w. — F. A. Bakker, 10 d. — E. de Heus, 6 w.

Advertentiën.

Heden beviel van eenen Welgeschapen Zoon de Hoog Geboren Vrouwe GRAF VAN RECHTEREN VAN APPELTERN. Geboren BAKKER DE FOS VAN STEENWIJK.

Huize IJSELVLIET, bij ZWOLLE, den 19den October 1841.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde eenigste Zuster en Behawdzuster, Mejuftrouw ADRIANA VAN ZADELHOFF, in den onderdom van ruim acht en vijftig jaren.

WAGeningen, den 19den October, 1841. C. J. P. VAN ZADELHOFF, A. W. VAN ZADELHOFF, Geboren OCKERSE.

+++ Wordt geadverteerd, dat bij de openbare VERKOOPING DER MOBILAIKE GOEDEREN, op Maandag den 25sten October, gehouden zullende worden in de Rijnstraat N°. 90 te Arnhem, het vroeger geauncerde TAFELZILVER, OAMAST, PELLEEN EN LINNEN, NIET ZAL WORDEN GEVEILD.

+++ Op den 5den November aanstaande zal 361 huize van de Weduwe STEUK, de herberg de Wereld, buiten de Berypoort te Wageningen, des voormiddags ten 10 ure, overstaan van den Notaris D. DE KRUIJ aldaar, publiek worden verkocht, in perveelen onderscheidene Massa's:

Een aanzienlijk getal OPGAANDE ZAKEN RE IEPEN., PEPPELEN- en PELBOOMEN, zeer geschikt voor Tim- Wagen- en Stoelemakers-hout, staande Landgoed den Dooven, nabij Wageningen geriefelijk zoo te land als te water te vervoeren.

LEES HIER!

Op Dingsdag den 5den November 1841, te 11 uren des voormiddags precies ten tien ure, zullen Huize van den Heer B. H. RENSINK, Waterstraat te Zutphen, in het openbaar, Erfhuizen worden verkocht:

Allerhande soorten van Huisraad, bestaande MAHONIJHOUTEN SECRETAIRS, CHIFONNIÈRE, TAFELS, S. LEN, SPIEGELS, LADETAFEL, SCHILDERIJEN, BEDDEN, DEGOED, enz. — Voorts de OPS van eenen WINKEL, BALANS, SCHALEN en GEWIGTEN; eenen zienlijke partij differente soorten van P. TABAK en SNUIF; — groote en SNUIFMOLENS, KERFBANK enz.

Alles daags te voren, des voormiddags van 10 tot 12 uur en des namiddags van 2 tot 4 uur, voor een ieder toegelaten.

§ § Een JONG MENSCH, van 18 jaar, die reeds verscheidene jaren in eenen BAKS-FABRIEK is werkzaam geweest, het BOEKHOUDEN bekend is, zag zich wederom in eene zoodanige of eenige andere nistratieve betrekking geplaatst, onverschillig in Provincie. — Hierop reflecterende, gelieve men onder Letter F, te adresseren, bij den Kantoorverkoop R. C. LEPPER, Beurssteeg, N. te Amsterdam.

PR. KEIJZER is uit mijne ontslagen.

M. SCHRIJVER

Utrechtsche weg.

Verkoop van Boeken

TE BREDA.

Op den 5den en 6den November zal den delaar F. P. STERK aldaar, publiek koopen:

Eene kleine verzameling BOEKEN, reendeels nagelaten door Wjlen den Welde Heer FLAMENG, Medicinè Doctor, Chirurgijn-Majoor bij de voormalige Kurassiers N°. 9 — De Catalogus zal op aanvrago franco worden toegezonden. Bovengenoemde Boekhandelaar heeft mede al verkrijgbaar gesteld:

- 1°. De Bruxelles à Constantinople, par le riste Flamand; 3 vol.
- 2°. Deux marche à pas-redoublés, pour la par C. A. WIERINGA,

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN, LEESBIBLIOTHEKEN.

G. PORTIELJE, Boekverkoopster te Amsterdam geeft uit en heeft alom verzonden:

I. RICHELIEU, Een Historisch-Romantisch uit de zeventiende Eeuw, door G. P. R. JAMES naar het Engelsch. Schrijver van Maria van gondië, Een onder duizend, Henry Master 3 deelen compleet, met gegraveerde Titels en ten a

Dit Historisch-Romantisch Tafereel, uit de Regeringsjaren van LOUWIJK XIII, kennen door allerbelangrijkste gebeurtenissen, waartoe van eenen schrijver maar eenen listigen niken Richelieu niet weinig bijgevoegd.

II. DE BROEDERMOEDER, naar het Engelsch G. P. R. JAMES 3 deelen compleet, met de Titels en Vignetten, door STEENBE VAN GOOR

Dit Boek is in onderscheidene VADERLANDS TIJDSCHRIFTEN ALLERGUNSTIGST BEGROET. De Recensent zegt, onder anderen, in het Maandschrift voor 1841, no. 9: "Wij hebben Roman ONVOORWAANDELIJK AAN; OORGEN HUNNE KINDEREN DENZELVEN GEHANDEN GEVEN."

III. Nouveau Choix d'une centaine de Fables de la Jeunesse; avec des critiques littéraires et des applications morales, pour former le goût de mes jeunes compatriotes, par G. ENGEL GERRIT

Waterhoogte te Arnhem

Den 23 Oct. 3 El 9 Palm 0 Duim; gew. 0 Duim

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, H.